Γιατί μπορεί να μας αφορά η εξαφάνιση ενός είδους (Ιφιγένεια Βιρβιδάκη)

Categories : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Date : 24 Ιουνίου, 2014

Αναδάσωση από 45 λύκους

Πως η μετεγκατάσταση ζώων στο Εθνικό Πάρκο Γελοουστόουν των ΗΠΑ άλλαξε το οικοσύστημα

Η ιστορία που θα σας διηγηθώ είναι
πραγματική και μας βοηθά με απλό τρόπο να κατανοήσουμε, χωρίς συναισθηματισμούς, τι σημαίνει ένα οικοσύστημα και γιατί η απώλεια ενός κρίκου της αλυσίδας μπορεί να έχει συνέπειες για όλους μας. Με λίγα λόγια, γιατί μπορεί να μας αφορά η εξαφάνιση ενός είδους.

Πρόκειται για ένα μεγάλο «οικολογικό» πείραμα -έτσι το χαρακτήρισε ο William Ripple, καθηγητής Οικολογίας στο πανεπιστήμιο του Ορεγκον- που πραγματοποιείται στο Γελοουστόουν των ΗΠΑ. Στο εθνικό πάρκο, ο τελευταίος λύκος σκοτώθηκε το 1926. Οι επιστήμονες, παρατηρώντας τις αλλαγές που προκλήθηκαν στη συνέχεια, αποφάσισαν να μεταφέρουν στο Γελοουστόουν μερικές δεκάδες γκρι λύκους από τον Καναδά. Η επανεγκατάσταση είχε εντυπωσιακά αποτελέσματα - ακόμη και αλλαγή της κοίτης των ποταμών!

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή... Οταν χάθηκαν οι λύκοι, αυξήθηκε δραματικά ο αριθμός των μεγάλων ελαφιών - ήταν φυσικό, καθώς έλειπαν οι «θηρευτές» τους. Τα ελάφια, με τη σειρά τους, σχεδόν εξαφάνισαν τη βλάστηση - γιατί αυτή είναι η τροφή τους.

Με την παρουσία των πρώτων 14 λύκων, άρχισε να μειώνεται ο αριθμός των ελαφιών. Το πιο σημαντικό όμως ήταν ότι άλλαξε ριζικά η συμπεριφορά τους: απέφευγαν τις κοιλάδες και τα φαράγγια (τα μέρη δηλαδή όπου κινδύνευαν να παγιδευτούν από τους θηρευτές τους). Η βλάστηση στις περιοχές αυτές αναγεννήθηκε - σε μερικά σημεία το ύψος των δέντρων πενταπλασιάστηκε μέσα σε έξι χρόνια.

Οι γυμνές πλαγιές των κοιλάδων γρήγορα καλύφτηκαν από δάση λεύκας, ιτιάς και γηγενούς κίτρινου ιβίσκου. Και μόλις έγινε αυτό, αυξήθηκε σημαντικά ο αριθμός των πουλιών. Το ίδιο συνέβη και με τους κάστορες - που τρέφονται από δέντρα.

Τα τρωκτικά αυτά, όπως και οι λύκοι, χαρακτηρίζονται «μηχανικοί του οικοσυστήματος» - δημιουργούν φωλιές για να φιλοξενηθούν άλλα είδη. Τα φράγματα που χτίζουν οι κάστορες στα ποτάμια, π.χ., στεγάζουν βίδρες, μοσχοπόντικες, πάπιες, ψάρια, ερπετά και αμφίβια.
Παράλληλα οι αρκούδες (που συνέβαλαν με τη σειρά τους στη μείωση του πληθυσμού των ελαφιών) πλήθυναν επειδή υπήρχαν περισσότερα μούρα στα θάμνους που ξαναφύτρωσαν.

Και το πιο συγκλονιστικό: η παρουσία των λύκων άλλαξε και τη γεωμορφολογία του πάρκου, κυρίως τα ποτάμια. Πώς έγινε αυτό; Τα ανανεωμένα δάση με το ριζικό τους σύστημα σταθεροποίησαν το έδαφος στις όχθες. Ετσι σχηματίστηκαν λιγότεροι μαίανδροι, η διάβρωση μειώθηκε, τα ρυάκια στένεψαν, δημιουργήθηκαν περισσότερες μικρές λίμνες - ιδανικά καταφύγια της άγριας φύσης.

Και να σκεφτεί κανείς ότι αυτές οι αλλαγές ξεκίνησαν από 45 «μέτοικους» λύκους σε μια έκταση 8.987 τετραγωνικών χιλιομέτρων!

Info:
Ολα αυτά τα θαυμαστά έχουν καταγραφεί σε ένα ντοκιμαντέρ 4 λεπτών και 34 δευτερολέπτων με τον τίτλο «Πώς οι λύκοι αλλάζουν τα ποτάμια», το οποίο μέχρι στιγμής έχουν παρακολουθήσει στο Youtube περισσότεροι από 4.200.000 θεατές. Είναι δημιουργία της οργάνωσης Sustainable man και η αφήγηση είναι του Αγγλου συγγραφέα George Monbiot (που είναι γνωστός για την περιβαλλοντική δράση του).

(Πηγή: kathimerini.gr)